

Energistyrelsen
Sendt pr. e-mail til af@ens.dk.

Better Energy A/S
Gammel Kongevej 60,
14th floor
Denmark
Cvr.nr. 36 95 06 76

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Høringssvar til forslag om Analyseforudsætninger til Energinet 2022

Better Energy takker for muligheden for at kommentere på udkastet til analyseforudsætninger. Indledningsvist vil vi gerne rose udkastet for både at redegøre for de generelle energiøkonomiske antagelser og for at indarbejde mange af sidste års høringskommentarer i forudsætningerne. Det vedrører bl.a. opjustering af PtX-kapaciteten samt VE-udbygningen på land.

Trods forbedringer i forudsætningsmaterialet er det dog beklageligt, at Energistyrelsen grundet tidspres ikke ser det muligt at foretage andet end eventuelle fejlrettelser i år. Som tidligere nævnt bør forudsætningerne afspejle de klimapolitiske målsætninger, og eftersom IEAs Stated Policies scenarie og ENTSO-Es National Trends scenarie ikke er tilstrækkelige for at indfri de klimapolitiske målsætninger, foreslår vi i stedet at anvende scenarier, som i højere grad afspejler målsætningerne. I modsætning til Energistyrelsens Klimastatus- og fremskrivning tager Analyseforudsætninger til Energinet netop højde for politiske målsætninger.

Tarifændringernes effekt på VE-udbygningen

Baggrundsnotaterne indikerer, at der ikke har været mulighed for at vurdere de kommende geografiske differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer, der træder i kraft 1. januar 2023. Dog skønner AF22 en nedgang i VE-udbygningen på kort sigt som følge af usikkerheden vedr. tarifniveauerne. Dette er et fornuftigt metodisk valg. Det er dog bemærkelsesværdigt, at AF22 på kort sigt forventer en langsommere VE-udbygning end AF21, som ligeledes antog en langsommere VE-udbygning end AF20.

Det anbefales derfor at foretage en vurdering af de kommende tarifmodellers betydning ifm. udarbejdelsen af AF23. Det kan f.eks. bemærkes, at Green Power Danmarks tarifmetode overvælter omkostninger for det forbrugsdimensionerede elnet på elproducenterne og indeholder et standardtilslutningsbidrag, der fremmer VE-projekter, som er placeret længere væk fra elnettet end 13,3 km på bekostning af VE-projekter, der er placeret tættere på elnettet. Endelig tager tarifmetoden ikke højde for, at landvind og solceller har forskellige produktionsprofiler og ofte leverer deres maksimaleffekt på forskellige tidspunkter. Disse forhold besværliggør selvsagt udviklingen af et mere omkostningseffektivt energisystem baseret på vedvarende energi.

Behovet for en fremtidig netreference

AF22 antager, at den geografiske opdeling af VE-projekter følger den historiske udbygning, svarende til 80 pct. i DK1 og 20 pct. i DK2 for vind og 70 pct. i DK1 og 30 pct. i DK2 for sol. Dette er ikke nødvendigvis en dårlig antagelse, men antagelsen bygger på den eksisterende elnetstruktur, som ikke blev etableret for at sikre en høj grad af elektrificering baseret på vedvarende energi.

Eftersom en omkostningseffektiv elektrificering og grøn omstilling er betinget af et fremtidssikkert elnet, så kunne der være ræson i at igangsætte et arbejde herom. Det følger af den politiske aftale af den 4. juli 2021, at "den gradvise omstilling fra centrale kraftværker til VE-anlæg baseret på sol og vind [betyder], at vores elproduktion både skal transporteres over længere afstande, og at energisystemet skal blive bedre til at udnytte sol- og vindenergien, når der er

meget af den”, hvilket naturligvis stiller krav til en fremtidig netreference, som netselskaber, producenter og forbrugere kan navigere efter.

Forudsætningerne for mange igangværende reinvesteringsprojekter er allerede forældet og vi risikerer desværre at underdimensionere elnettet flere steder. En fremtidig netreference vil bidrage til at undgå sådanne situationer.

Opjustering af fuldlasttimer for PtX

AF22 forventer, at PtX-elforbruget efter 2030 vil blive forsynet af havvind. Det øgede elforbrug fra PtX-produktion forventes således ikke at påvirke det kollektive elnet. Eftersom AF22 antager 5.000 fuldlasttimer for PtX-produktion og færre end 5.000 fuldlasttimer for havvind, så virker det pudsigt samtidig at antage, at PtX-produktionen kun skal forsynes af havvind. Landbaseret VE må ligeledes forventes at bidrage til PtX-produktionen, hvilket bør afspejles i analyseforudsætningerne, f.eks. ved at præcisere behovet for at indpasse solkraft i forbindelse med integrationen af havvind i elnettet. Derudover er skønnet på 5.000 fuldlasttimer for PtX forholdsvis lavt og kan med fordel opjusteres til 5.500 fuldlasttimer.

Elnettets investeringsefterslæb

Investeringsefterslæbet i elnettet har vokset sig ganske stort de seneste årtier. Som det fremgår af Redegørelse for elforsyningssikkerhed 2022, så ser Energinet nu også et aldrende elnet på både distributions- og transmissionsniveau som et afgørende opmærksomhedspunkt. I det omfang analyseforudsætningerne underestimerer det fremtidige behov risikerer det eksisterende investeringsefterslæb selvsagt at blive forværret, hvilket vil forsinke og fordyre den grønne omstilling yderligere.

Tidligere i år anbefalede Klimarådet, at ”det bør være en politisk topprioritet, at elnettet ikke udgør en barriere for yderligere udbygning af vedvarende energi” og påpegede også flere steder, hvor investeringsefterslæbet allerede i dag forsinke den grønne omstilling. I Statusrapport 2022 fandt Klimarådet bl.a. anledning til at understrege, at det var ”vigtigt at påpege, at en kombination af både sol- og vindenergi kan hjælpe med balanceringen af elnettet på grund af deres forskellige produktionsmønstre”. Eftersom ingen af de kommende tarifmodeller, hverken på transmissions- eller distributionsniveau, tager højde for dette forhold, er det usandsynligt at udbygningen af elnettet og placeringen af ny vedvarende energi til fulde understøtter en samfundsøkonomisk hensigtssigtmæssig og omkostningseffektiv grøn omstilling.

I det omfang Energistyrelsen har mulighed for det, vil det være gavnligt at hæve det generelle vidensniveau ved at betone og analysere vigtigheden af og muligheden for et mere fleksibelt elforbrug, den negative produktionskorrelation mellem sol og vind samt nødvendigheden af en fremtidig netreference. En fremtidig netreference har særlig relevans ift. udbygningen af det såkaldte dybe elnet, hvorimod nedregulering og fleksibelt elforbrug i højere grad har relevans ift. udbygningen af det nære elnet.

Endelig bør VE-projekter, der nettilsluttes i løbet af 2022 regnes med fra 2022. For at sikre et konsistent sammenligningsgrundlag bør VE-projekter tælle med i det år, de nettilsluttes. Udkastet lader til at medregne solprojekter, der er nettilsluttet i 2022, i 2023.

Giver ovenstående anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Peter Bjerregaard

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60,
14th floor
Denmark
Cvr.nr. 36 95 06 76

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com